

מטות ח"ח שיחה ג'

הפי' "ותמהני מה ידרוש", הוא האם ידרוש דרשות שאינם על פי פשוטו של מקרא או האם ידרוש כמו הדרש דפסוק זה, שבו פירוש "משמע מדרשו כמו לא", אינו היפך מהפירוש הפשוט (שהרי אין הפירוש שלא קרא לה נובח, אלא שקרא לה נובח באופן רפה, שלא נתקיים לה שם זה).

ברש"י (לב, מב): "ויקרא לה נבח: לה אינו מפיק ה"א. וראיתי ביסודו של רבי משה הדרשן לפי שלא נתקיים לה שם זה, לפיכך הוא רפה, שמשמע מדרשו כמו לא. ותמהני מה ידרוש בשתי תיבות הדומות לה ויאמר לה בועז, לבנות לה בית".

צריך להבין הרי במדרש ישנם מדרשים על ב' פסוקים הנ"ל, ואם כן אפילו אם רש"י אינו סובר כהמדרשים הנ"ל מהו השאלה "ותמהני מה ידרוש"?

והביאור: רש"י מביא רק אגדות המישיבים דברי המקרא "דבר דבור על אופניו". ועל זה אומר "ותמהני מה ידרוש", האם ידרוש כהגמרא ומדרש, דרשות שאינם על פי פשוטו של מקרא או האם ידרוש על פי פשוטו של מקרא, כמו הדרש דפסוק זה.

והביאור: הפירוש ב"משמע מדרשו כמו לא", אינו היפך מהפירוש הפשוט. זאת אומרת שאין הפירוש שלא קרא לה נובח, אלא ההדגשה היא כמו ("כמו לא"), שקרא לה נובח באופן רפה, שלא נתקיים לה שם זה.

אך ברות מפרש המדרש שאמר לה בועז שאינה כאחת האמהות אלא כאחת האימהות, שדורש ש"לה" פירושו לא ("אין את מן האמהות אלא מן האימהות", שזהו היפך הפירוש פשוט ואינו מתאים לפשוטו של מקרא.

ועל דרך זה בזכריה, שהמדרש מפרש ש"לבנות לה בית" משמעה שגסות הרוח (שירדה לבבל ביחד עם חנופה) לא נשארה בבבל אלא הלכה לעילם. שדרש זה אינו מתאים לפשט, והוא ש"לה" לשון יחיד קאי רק על חנופה שירדה לבבל.

יינה של תורה: ג' ענינים אלו: (א) עיר מערי מואב, (ב) רות שבאה ממואב, (ג) וחנופה ושקר של בבל הם ענינים של לעומת זה ולכן אינם מפיק ה"א, כי רק הקדושה היא מציאות חזקה.

ועל זה אומר רש"י "ותמיהני מה ידרוש", שהרי רות והשקר דבבל - תלמוד בבלי שבה ישנם קושיות וכו' - נתהפכו לקדושה ואם כן "מה ידרוש", דלאחרי האתהפכא אינו מובן מדוע אינם מפיק ה"א, שהרי הקליפה עצמה נתבטלה לגמרי (שהיא לא ממש), ומצד הקדושה צריך להיות דגש דוקא, שהרי באתהפכא חשוכא לנהורא מתגלה תוקף הקדושה.

